

# mel i sucre



n° 48

A aquest número hi trobareu

- Notícies locals, del que succeeix al poble fins a l'hora de tancar el número, per l'O.C.B.

- Prevenció de les malalties més freqüents, resum de la conferència donada per Cosme Fiol Gual.

- Retalls,- els objectors fiscals no volen pagar més armes, retall de la revista EL MON, de 1 de Juny de 1.984, nº - 119

- Problemes i passatemos per Joan Moratinos, Guillem Florit, Cosme Nigorra i Joan Sastre, encreuat de la revista " Es Pi Gros " de Lloret nº - 16 Maig - 1984

- Escolta- ho en el vent, una cançó de Bob Dylan

- Gènesi, 1ª part,... visió fatalista del món futur, per Joan Sastre Joan

- Segueix col.laborant ....



- Temps de messes. poema de na Bàrbara Mates Sastre

MEL I SUCRE, nº 48 Juny  
de 1.984. Bolletí informatiu  
de l'O.C.B. de Sant Joan

Local social - C / Nou - 6 .

Portada - Bruixa de la nit  
de Sant Joan collint un paner  
de mala herba

Tothom que vulgui col.laborar  
que faci de veure algú de l'e-  
quip de treball.

Tirada actual 120 exemplars

Depòsit legal- 49- 1.983

Imprimeix- Fot. Bohigas

Preu de venda: 100 pts

!!! - Unes maquinotes feren siques molt fondes per la part de baix del poble i una vegada entubades serviran per a completar la xarxa de clavegueram de la zona 8 del poble

--- El primer dijous dia 7 de Juny hi havi d'haver ple ordinarari a l'Ajuntament, i no se va convocar. A lo vist no hi havia temes a tractar, pareix esser que la Permanent ho arregla tot.

--- A la fi els clots de la carretera de Vilafranca, ben devora el Pou Nou, estan tapats, i s'hi pot circular normalment sense perill de caure- hi de dins.

--- Tothom s'ha posat a segar i aplegar cereals, de moment ordi i civada ( n'hi ha una cosa grossa ) i un poc més envant se posaran al blat. Hem sentit a dir que la guàrdia Civil revisa " papers " per aquest menester.

--- Ha partit a fer calor de bon de veres, si qualcú està endarrer de saber- ho amb certesa que vagi a veure el conjunt d'aparells mesuradors ( Baròmetre, higròmetre i termòmetre ) que s'han col.locats al portal major de l'Ajuntament del nostre poble.

--- El camps de futbol de Son Juny, degut a les obres del nou complexe escolar, sofrirà una reforma per poder tenir més espai a l'escola.

--- Dins el terme municipal de Sant Joan molts d'hortolans acaben l'aigua, i se veuen obligats a fer nous forats a la terra.

--- Els secuers d'albercocs comencen a obrir. A pesar que l'any passat el negoci no va acabar d'anar massa bé ( el sec no es va comercialitzar així com s'esperava )enguany, i degut a la bona anyada d'aquest fruit, pareix esser que hi haurà tres secuers, el de Ca l'amo'n Pere, el de Ca l'amo'n Llorenç i el de la Cooperativa.

--- Personal especialitzat de ICONA ha de aclarir el pinar de Son Juny.

--- L'escola d'E.G.B. ha acabat, si bé els estudiants universitaris i opositors al cos nacional de Magisteri estan negres de preparar temes i exàmens de fi de curs o de fi de carrera.

--- Els xeremiers que a vegades s'han anomenat per aquest noticiari de la revista Mel i Sucre són en Rafel Bauçà Mates ( xeremier ) i en Joan Morey Company ( fubioler ).

--- S'acosta la temporada d'incendis forestals, així és que hem d'anar alerta a cremar voreres i clapers o encendre foc a prop de pinars i garrigues. També els fumadors han d'anar en compte de apagar les lloscues abans de tirar-les.

--- Dia 10 de Juny, dia de Sant Cristòfol, la Penya Motorista de Sant Joan, organitzà una desfilada de carrosses per davant el portal dels homes de l'esglèsia de la vila. El mateix dia carreres de motocross al circuit del Revellar també organitzat per la penya motorista. També durant la mateixa diada carreres ciclistes, i trofeu Mancomunitat del pla.

--- Dia 21 de Juny com cada any tingué lloc la típica processó del Corpus, amb flors per tots els carrers.

--- Dia 30 de Juny tingueren lloc a Sant Joan les noces més sonades de les que se recorden els darrers anys. Hi va haver festa i sarau per llarg; Coets, trons, artilugis plastificats, xeremies, ball de bot i d'aferrats, cançons i coverbos ,.....

--- Dia 24 de Juny Festa del Sol que balla organitzat per l'APA i l'escola de Sant Joan. Se complí el següent programa:

- A les 6 del matí, concentració a l'explanada de Consolació per veure el sol ballar. No el varen poder veure perquè estava annuolat. A pesar de tot hi va haver obsequis pels nins.

- A les 7 cucanyes amb premis donats per " Sa Nostra "

- a les 8, 30 Missa al Santuari de Consolació i " xocolatada " a la sortida.

-

- A les 10, davant les escol es diversos actes recreatius per entretenir l'al.lotea.
- A les 6 de l'horabaixa, homenatge al vells del poble al local de Can Tronca. Patrocinat per " Sa Nostra ". Hi va haver actuació del grup musical " Els Valldemossa ".
- A les 7 h., a la pista del Camp disputat partit de voleibol entre els equips de Sant Joan i Petra. Les locals perderen per 3 sets a 0, una de les causes més importants fou que faltaven unes quantes jugadores a l'equip santjoaner ( eren a jugar a la Península amb l'equip titular de l'Institut de Manacor ). Una altra causa important de la derrota va esser la diferència d'estatura i edat a favor de les petreres.
- A les 9 h, al local de Can Tronca festival fi de Curs, amb actuació dels artistes locals de tots els cursos escolars d'E.G.B. Cal destacar els " Play-back's " i comedietes curtes. I per acabar, actuació del grup musical Sis Som, dins les diades culturals de la Caixa i gran traca final i coets per llarg i fins tard.

--- Amb l'actuació del quintet de vent " Ciudad de Palma " foren clausurades el dissabte vespre dia 30, les diades culturals organitzades per l'Obra Cultural de la Caixa de Pensions " La Caixa ". Destacam la conferència del nostre paisà Cosme Fiol Gual ( metge ) del qual adjuntam un petit resum del que parlà.

--- El taller d'En Sebastià, a l'entrada del poble per la part de Montuïri, va per bon camí. Aviat hi vorem l'edifici construït.

--- A certs indrets de la nostra vila, durant la nit hi pul.lulen les òlibes. Pareix esser que aquestes aus de rapinya nocturnes s'han apoderat de certs edificis no habitats per fer-hi niu. Uns elements estudiosos preparen un recompte d'elles i serà publicat oportunament en aquesta revista.

--- Nos falta una notícia, per acabar d'omplir aquest paper, però com que no en tenim cap, ni n'arriba cap, ho deixarem així com està.

--- Els quintos d'enguany encara no han fet la berbena ni n'hem sentit parlar gens.

## PREVENCIÓ DE LES MALALTIES MÉS FREQUENTS

Al nostre medi, les malalties que provoquen major mortalitat han anat canviant paral·lelament al desenvolupament industrial.

Les malalties infeccioses abans ocupaven els primers llocs com causa de mort; actualment es veuen superades per malalties degeneratives: Infarts de miocardi, Accidents vasculars cerebrals, Càncer...és a dir, que el model de vida que ens fa superar uns tipus de malalties en genera unes altres.

Si les volem anar vencent caldrà lluitar no tan sols directament contra la malàtia quan aparegui, sinó, amb visió més ampla, lluitar per aconseguir cada cop més SALUT, entenent-la de forma positiva: quan la persona és cada vegada més Autònoma, Solidària, i Joiosa, i no just quan està absent de malàtia.

Sobre l'estat de Salut influeixen múltiples factors:

- Factors biològics: herència, estat immunitari...
- Factors del medi:- ciutats i barris nerviosos, renouers, amb més i més vehicles...inhabitables.
  - vivendes massa petites
  - tipus de feina que realitzam: competitiva, sedentària, perillosa...amb ambient laboral molt renouer,contaminat...
- Factors de conducta:- grau d'exercici físic, (és comú actualment l'atrofiament físic per vida massa sedentària)
  - forma d'alimentar-se
  - drogodependències (alcohol, tabac i altres drogues)
- Factors sanitaris: evidentment, el tipus d'intervenció sa-

nitària influeix sobre l'estat de salut. Creim que més que medicalitzar encara més la nostra vida, convé racionalitzar i augmentar si és necessari els recursos assistencials, però donant molta prioritat als aspectes de prevenció i promoció de la Salut, tantes vegades anunciats i tantes vegades oblidats en el nostre Sistema Sanitari.

A pesar de que la causa dels problemes de Salut és sobretot d'origen social i que just els podrem resoldre si anam guanyant la lluita social per millorar les causes, ...individualment, modificant els factors de conducta si que podem viure de forma més sana. Així, serà paper del sistema Educatiu i Sanitari (i dels mestres, pares i metges) educar als nins perque ja de petits integrin uns hàbits de vida més sans, perque aprenguin a ésser Autònoms, responsables de la seva Salut, i Solidaris amb la Salut dels altres.

\* Per la prevenció de malalties cardiovasculars <sup>(del cor)</sup> és important que el nin creixi amb:

- dieta equilibrada: sense tants greixos animals, ni tanta sal; amb molta verdura i fruita, menys sucres i farines refinades.
- vida menys sedentària, estimuland l'exercici físic, i hàbit de fer esports.
- Suprimir en el major grau possible l'estress, evitant estats que li provoquen tensions inútilment, per exemple, un ambient escolar massa competitiu.
- Educar-los perque siguin més impermeables i més crítics en front de l'actual bombardeig publicitari i social sobre ta bac, alcohol i altres drogues.

#### VICIS POSTURALS

Unes malalties molt freqüents actualment, són els problemes de columna vertebral (dolors, desviacions, artrosis). Si bé no maten, si que provoquen una greu disminució de la qualitat de vida. Per evitar-les, els infants no han d'arribar als vicis posturals, que són el seu prelude. És necessari, per tant, educar-los perque adoptin postures sanes:

- practicar esports.
- dormir en llit dur i sense coixí (o amb coixí molt prim)
- seure bé, amb l'esquena recta i les cames sense creuar
- aprendre a alçar pesos sense forçar la columna
- dur la cartera-motxila
- no dur talons; <sup>airs</sup> les sabates han de ser planes, flexibles, amples i s'han de poder fermar.

### CÀRIES

Entre la nostra població escolar és la malaltia més estesa: afecta a més d'un 60% dels infants.

Pot provocar greus problemes digestius, infecciosos i estètics. La única mesura eficaç per combatre és la prevenció, amb:

#### a) Higiene correcta

- Rentar-se correctament les dents després de cada menjada i sobretot, el vespre. (Recordar que allò menys important és la pasta dentífrica).
- Acostumant el nin a què després de menjades secundàries (berenars) mengi una fruita dura (per exemple poma) o bé, una pastanaga, i que glopegi: aigua.
- No utilitzar les dents per trencar objectes durs (avellanes, ametlles,...), ni per obrir botelles, etc.

#### b) Alimentació equilibrada

- No menjar llepolies ni dolços, en especial fora hores de menjades.
- Equilibrar a les menjades els aliments blans i durs.

#### c) Anar periòdicament al dentista (cada 6 mesos o 1 any)

Recordar que les dents de llet s'han de cuidar igual o més que les dents definitives.



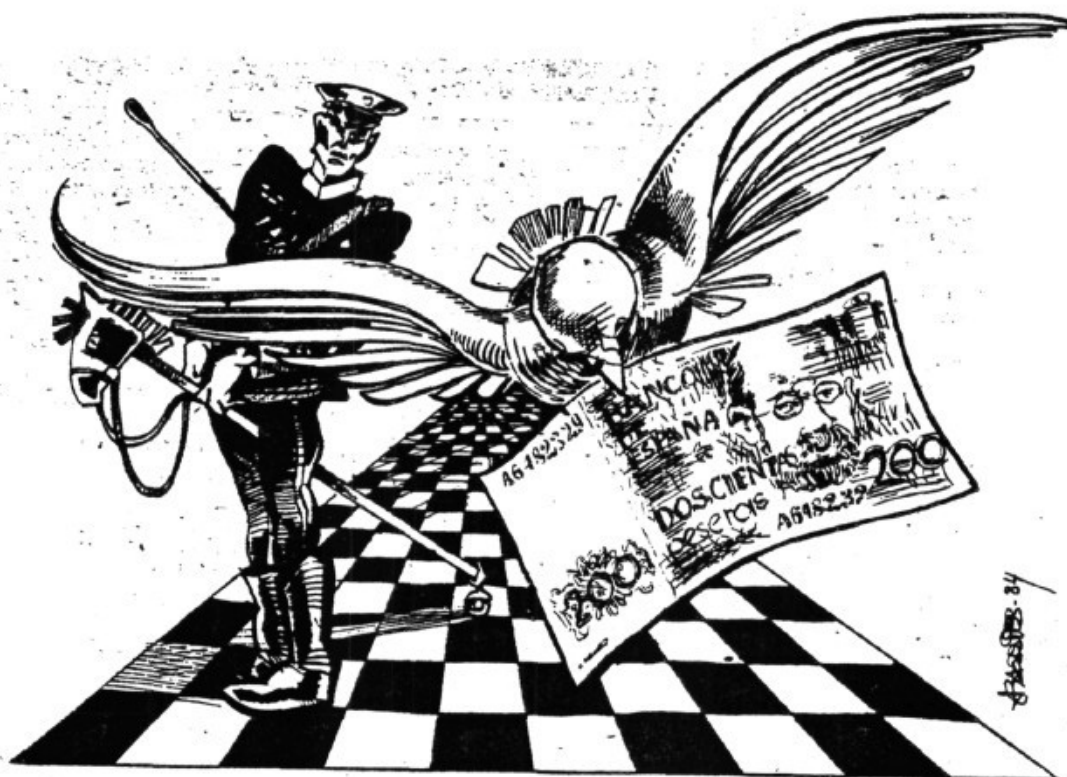
RETALLS

ELS OBJECTORS FISCALS NO VOLEN PAGAR MÉS ARMES

(Aquest article va sortir a la revista EL MÓN-Setmanari d'informació general, nº 119, amb data 1 de juny de 1.984. Si en fer la declaració de la renda hom es descompta el percentatge corresponent a les despeses militars i ho destina, a manera de donatiu, a qualsevol institució que lluiti per la pau, la millora social i els drets humans dels ciutadans, es converteix, de cop i volta, en objector fiscal)

El Ministeri de Defensa ha destinat 478.322 milions de pessetes, en concepte de Despeses Militars, dels Pressupostos Generals de l'Estat per a l'any 1.983. Aquesta xifra equival al 10,6 per cent dels pressupostos per a despeses de l'Estat. La proposta dels grups que promouen l'objecció fiscal és que els ciutadans es descomptin el 10,6 per cent de l'Impost sobre la Renda de les Persones Físiques -IRPF-.

"Aquesta quantitat no deixa de ser una quantitat simbòlica -afirmen els objectors- ja que en primer lloc no es tenen en compte altres despeses com les de les pensions militars i les atribucions a altres coses de seguretat de naturalesa militar; i en segon lloc perquè l'IRPF no suposa més que el 34,1% dels ingressos totals de l'Estat.



Els principals arguments que es presenten per a l'Objecció són raons de consciència. "L'Objecció Fiscal -diuen els organitzadors- se'ns pre-

senta com una opció i una nova manera de treballar per la pau, no solament perquè comporta la negació de la guerra en rebutjar el seu pagament, sinó perquè ofereix la possibilitat de dedicar més recursos a la construcció de la pau". Els recursos que es destinen al pressupost militar necessàriament es resten a la construcció d'una societat més justa i solidària. (...)

El primer pas és realitzar la liquidació normalment per saber què correspondria pagar sense presentar l'objecció. S'ha d'incloure les retencions que s'han efectuat mensualment de les nòmines. De la quantitat que resulti es descompta el 10,6%. (...) Si la declaració dóna positiva s'ingressa a Hisenda la quantitat corresponent. Els diners de la deducció per l'objecció s'ingressen també però en el compte corrent de l'entitat o organisme que hàgim triat per fer el donatiu. Poden ser entitats locals, nacionals, o internacionals, organismes d'ajut a minusvàlids, d'acció contra l'atur, organismes de drets humans, de cooperació amb el Tercer Món, etc. En ingressar aquesta quantitat se sol·licita un rebut i aquest s'adjunta amb una instància a la declaració d'Hisenda. El MOC (Moviment d'Objecció de Consciència) i Justícia i Pau tenen models d'aquestes instàncies. En elles s'exposen els motius de l'objecció fiscal i s'hi ha d'indicar la quantitat descomptada, la institució en la qual s'ha ingressat, el número de compte i el banc o caixa on s'ha realitzat l'operació. (...)

L'Objecció fiscal, encara que té una legitimitat moral i es podrien adduir raons de consciència recollides en la Constitució espanyola, no és reconeguda legalment. Això implica que aquestes declaracions són incorrectes. La infracció que implica l'objecció fiscal pot englobar-se dins la categoria d'infraccions tributàries per omissió. La multa pot ser del 50% al 100% del deute tributari ocultat, malgrat que es pot reduir a la meitat si en cas de requeriment s'accepta bo i renunciant al recurs. (...) Donada la situació no legal tocant a l'objecció fiscal a Espanya uns grups (a Mallorca tenim Justícia i Pau) han organitzat assessories per orientar el declarant, i compten amb possibilitats d'interposar recursos en diferents nivells en cas que l'objecció es vulgui dur endavant. En tots aquests centres es disposa d'informació sobre com fer la declaració i com actuar posteriorment en cas de re-

queriment de pagament.

L'objectiu final és aconseguir, malgrat que sigui a llarg termini, que es reconegui legalment el dret a l'objecció fiscal.



#### ESCOLTA- HO EN EL VENT

- 1 - Per quants carrers l'home haurà de passar  
abans que se'l vulgui escoltar.  
Diguem quants mars li caldrà travessar  
abans de poder descansar.  
Fins quan les bombes hauran d'esclatar  
abans que no en quedi cap  
  
Això, amic meu, tan sols ho sap el vent;  
escolta la resposta dins el vent.
  
- 2 - Quants cops haurà l'home de mirar amunt  
per tal de poder veure el cel.  
Quantes orelles haurà de tenir  
abans de sentir plorar el món.  
Quantes morts veurà al seu entorn  
per saber que ha mort massa gent
  
- 3 - Fins quan una roca podrà resistir  
abans que se l'endugui el mar.  
Quant temps un noble haurà de patir  
per manca de llibertat.  
Fins quan seguirà l'home girant el cap  
per tal de no veure-hi clar.

P R O B L E M E S = -

I ) Iddò sí, en Joan, un jove estud ant santjoaner afin-  
cat a Ciutat, s'ha posat a festejar; sí, i aquesta vegada no s'hi ha po-  
sat per poc i surt al mateix temps amb dues al.lotes: Na Maria, que viu  
a la part nord de Ciutat, i N'Antònia a la part Sud.

En Joan, que no té cotxe ni en vol tenir, per anar a fes-  
tejar hi va amb autobús. A la parada on l'agafa hi passen les dues línies  
que interessin En Joan: la línia Nord, que passa per davant ca Na Maria,  
i la Sud per davant ca N'Antònia; i exactament cada 10 minuts parteix  
un autobús de cada línia.

Com que el nostre sortat amic no té predilecció especial  
per cap de les dues al.lotes en particular, deixa triar el destí, i aga-  
fa sempre el primer Bus que parteix de la parada, però, ... per un mis-  
teriosó motiu que no acaba d'entendre de cada deu vegades que surt a fes-  
tejar, nou vegades agafa la línia nord i just una la sud, cosa que pro-  
voca la irritació de n'Antònia i molts de maldecaps a en Joan, que no  
sap si és una mala jugada del destí o si realment té predilecció per  
na Maria.

Però nosaltres, experimentats i hàbils desxifradors d'e-  
nigmes, sabem que això té una explicació lògica, i volem ajudar a en  
Joan a curar els seus maldecaps.

Aconseguirem entre tots resoldre el' enigma ?

Perquè li passen aquestes coses a En Joan ?

Hem de tenir en compte que la companyia d'autobussos és  
una empresa seriosa, i l'horari es compleix puntual i estrictament.

SOLUCIONS MES PASSAT

1 - El pobre indià ha de fer la prova amb una perla de la caixa  
eticuetaada " una de cada casta " i obrar en consecüència

2- Na Joana té 23 anys, Na Catalina 26 i Na Rosa 22.

P A S S A T E M P S . -

A - SOPA DE LLETRES,

P E A R B E U R E U O N  
 B O N R V I N E C N T N  
 O P F A O A R M A R I F  
 A E L T A D A R D T E N  
 I N R L C O A P I A I P  
 E J U R E T S R R T A R  
 E A N A N M L O A R A T  
 T D N A O E S L F P O R  
 Ç O C A T A L L I M A C  
 E R L F A S T E J T A R

Heu de trobar 8 noms de mobles habituals a una casa i llavors podreu llegir un missatge intercalat.

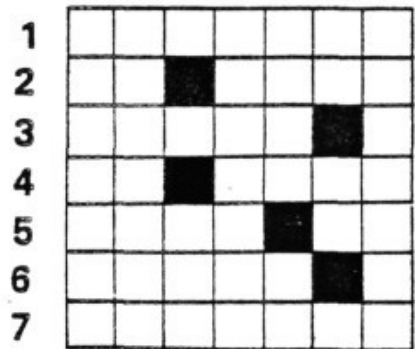
B - Un home, es pot casar legalment amb la germada de la seva viuda ?

C - MOTS ENCREUATS

HORIZONTALS. 1. Qui estima Mallorca vol que Es Trenc sigui parc ... 2. Associació de Nans. Nina, noia petita. 3. Serveixi, tenguí algú qualitat per a alguna cosa. Primera consonant. 4. D artell al ed mon (←). El rei "hippy" de la selva. 5. A la ... telefònica hi solem cercar els números de telèfon. Abreviatura de senyor. 6. Instrument que s'usa per llaurar. Primera vocal. 7. Que viu del bestiar.

VERTICALS. 1. Anar amb un vaixell per la mar. 2. Espai recu rregut anant a un lloc, anada. 3. Consonant que viu a la sortida de LLORET. Consonant que viu a l'entrada de LLORET amb la seva germana. Cap vegada, jamai (al revés). 4. A més d'un la seva al.lota o la seva dona n'hi ha pegat qualcuna, amb l'ungla. 5. "Cómpreme usted este ramito, que no vale más que un ...". Forma del verb donar que equival a "dóna" i a "donà" (al revés). 6. Associació de Nanes. Forma salada de l'article "el" que s'usa a Balears i a certs indrets de Catalunya. Única vocal que, en mallorquí, té tres sons. 7. Canse igual que treballar.

1 2 3 4 5 6 7



## GENESI - 1ª part

" . . . no sé si això que estic fent servirà per a res, però al menys acabarà la meva atenció i limita els meus pensaments en aquests moments difícils.

He perdut la noció del temps. Pel rellotge sé que fa pocs minuts que s'ha desencadenat el desastre, però aquest curt espai de temps m'està semblant etern. Fa només uns minuts això semblava impossible, fins i tot els més alarmistes es mostraven escèptics davant aquesta fatal possibilitat, però ... s'ha produïda, no sé com segurament ningú no ho sabrà mai, si és que queda ningú per plantejar-se la qüestió.

M'ha trobat sol i indefens, els meus companys han partit fa unes hores amb el transbordador a transportar una càrrega, és molt probable que el desastre els hagi enganxat de ple i segurament no podran tornar. Des del primer moment he assimilat la situació i he decidit d'instal·lar-me a la Cúpula d'Observació a esperar els aconteixements, amb la tranquil·litat d'esperit que dona el no poder fer absolutament res.

Estic enregistrant aquestes paraules al cartutx magnètic del diari de l'Estació, també he posat en marxa totes les càmeres filmadores de la Cúpula i he sintonitzat, mentres emiteixen, el màxim possible d'emissores de ràdio i TV del planeta... segurament tot això no podrà arribar mai al coneixement de ningú; tenc poques esperances que aquest desig se compleixi, però per altra part he disposat que tota aquesta informació vagi salvada dins una càpsula estanca i en cas de destrucció de l'Estació Espacial, serà projectada a l'espai exterior. Tal volta servirà perquè una altra civilització aprengui dels nostres errors i no arribi a una absurda autodestrucció.

En aquests moments l'Estació orbita directament damunt la cara obscura del planeta; qualsevol diria que tot continua perfectament allà baix, tot pareixeria perfecte sinó fos per uns petits detalls: la clapa obscura que delimita el rodó del planeta és trencada per un ocasional llampeig, semblen explosions, si, supòs que ho són; el segon detall és encara més evident, les clapes lluminoses que amb el seu resplan

donc fixen l'ubicació de les grans ciutats s'han tornat una mena de fosforescència vermella, que no té res a veure amb la claror elèctrica. Puc aventurar que a les grans ciutats no hi ha claror artificial, no hi ha energia i la fosforescència és produïda per grans incendis. Tot està perdut.

D'aquí a pocs moments l'òrbita de l'Estació sortirà de l'ombra del planeta i el Sol se deixarà veure des d'aquí; és un moment sublim, tot i que aquí és habitual aquesta escena, encara no he aconseguit mai deixar de meravellar-me davant aquest petit miracle ...

Uns puntets ... uns puntets lluminosos als quals no havia prestat atenció, pareix que s'engrandeixen ... sí, definitivament les màquines destructores s'acosten a l'estació; els amos de la guerra aquesta vegada estan decidits a fer una feina ben feta, a no deixar res.

Estic disposat. Són els darrers moments, els meus darrers moments, els enfrontaré acompanyat únicament per la freda solitud. La meua fi, la fi de la meua civilització, del meu món, de tota una època, tota una Història, una història que segurament ningú no podrà estudiar.

He informat des de l' Estació Esp----- "



## TEMPS DE MESSES

Sortós any vuitanta quatre  
que el resplandent juliol  
fa esclafir amb el seu sol  
el temps de segar i batre.

Enguany hi ha bona anyada  
el pagès no es pot quèixar  
l'ordi i el blat ros està  
i ben granada la civada

Granadas són les espigues  
a penes les mou el vent  
el gorrió va cobtent  
i generoses les formigues

Tothom fa el seu cap envent  
estotjant gra tot el dia  
carregats i així com sia  
de ponent cap el llevant

Dels sementers la rossor  
relluen com primavera  
ja gemega la rosella  
sent, la falç del segador.

B.M.S.





**E S P E R A M**  
**COL·LABORACIONS**

**PEL N<sup>o</sup> 50**

**E X T R A**

**E S T I U ' 8 4**